

สำนักหอสมุดแดง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING ABOUT SUFFICIENCY ECONOMY OF
AGRICULTURAL EDUCATION DEPARTMENT'S STUDENTS, FACULTY OF
INDUSTRIAL EDUCATION, KINGMONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY
LADKRABANG

โดย

นายภูวนาด หนูนาค

ปพ.
๒๕๕๐
๒๕๕๐

เลขที่.....**81971**
กระดาษเขียน.....
วันเดือนปี.....**- 2 ก.ค. 2551**

b..... 11912618
i.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2550

ชื่อเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์-
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร-
ลาดกระบัง
Knowledge and Understanding about Sufficiency Economy of Agricultural Education
Students, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology
Ladkrabang

ชื่อ -สกุล นายภูวนาด หนูนา
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ราตรี สิริพันธุ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของ
นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา-
เศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน-
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2. เพื่อศึกษาการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ-
พอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 3. เพื่อศึกษาปัญหาและ
อุปสรรคการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษา
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ-
ทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ศึกษาจากประชากรทั้งสิ้น 76 คน จากการศึกษพบว่านักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง มีอายุ ระหว่าง 19-22 ปี นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางและภาคใต้ บิดามารดา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้เฉลี่ย/เดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ใน สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์และสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และมีเกรดเฉลี่ยอยู่ที่ 3.01-3.50 มี รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท ส่วนหนึ่งเคยได้รับทุนขาดแคลนทุนทรัพย์และกู้เงิน จากกองทุนเพื่อการศึกษาและเลือกพักอาศัยอยู่ห้องเช่าเป็นส่วนมาก

ผลการศึกษารู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาภาควิชาครุ- ศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร- ลาดกระบังในด้านต่างๆ ดังนี้คือ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความหมายของหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพื่อนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับมากคือ 1) เรื่องของเศรษฐกิจ พอเพียงคือความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 2) ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงสามารถนำไปใช้กับคนทุกวัย ทุกเพศ ทุกศาสนา 3) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือการ มุ่งมั่นพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณพบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับมากคือ 1) เรื่องของความพอประมาณเป็นเรื่องของการ เลือกใช้สิ่งของให้พอดีและพอประมาณต่อความจำเป็นของแต่ละบุคคล รองลงมาคือ 2) ความ พอประมาณเป็นเรื่องของการยับยั้งชั่งใจ ไม่โลภและไม่เบียดเบียนผู้อื่น

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผลพบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก คือ 1) เรื่อง ความมีเหตุคือการใช้เหตุใช้ผลให้อยู่บน หลักของศีลธรรม 2) ความมีเหตุผลคือการรู้คุณค่าของสิ่งของต่าง ๆ และการใช้ให้เกิดประโยชน์ มากที่สุด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการมีภูมิคุ้มกันตัวที่ดี พบว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก คือ 1) เรื่องเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตาม

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การรู้จักสามัคคีร่วมมือร่วมใจกันถึงว่ามีภูมิคุ้มกันในตัว 3) การมีภูมิคุ้มกันในตัวเองคือความมั่นคงในวัฒนธรรมไทยและเชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านของเงื่อนไขความรู้พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด คือเงื่อนไขความรู้คือการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าและประหยัด รองลงมาคือระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุดคือ 1) เงื่อนไขความรู้เป็นการนำหลักวิชาและความรู้ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ และ 2) เงื่อนไขความรู้เป็นการนำวิชาความรู้มาช่วยในการวางแผนและทำงาน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการเงื่อนไขคุณธรรม พบว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุดคือ 1) เรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นส่วนหนึ่งของการมีเงื่อนไขคุณธรรม 2) เงื่อนไขคุณธรรมคือการเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติให้มีคุณธรรม

จากผลการศึกษาความต้องการได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่านักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดีแล้ว ทั้งในด้านของความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันตัวที่ดีและการมีคุณธรรม มีการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ดร.ราตรี ศิริพันธุ์ ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ ติดตามแก้ไขปัญหาและข้อผิดพลาดต่างๆ และขอขอบพระคุณ อาจารย์ดร.รัชดากร พลภักดี อาจารย์ผศ.ดร.ภักพงศ์ ปวงสุข และผู้ช่วยศาสตราจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการตรวจสอบแบบสอบถาม ทำให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพนำไปเก็บข้อมูลในการทำปัญหาพิเศษ จึงขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

อนึ่งการทำปัญหาพิเศษนี้สำเร็จได้ เพราะได้รับการช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และครอบครัว ตลอดจนถึงผู้มีพระคุณ ซึ่งเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้กับผู้ที่สนใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

ภูวนาด หนูนาค

เมษายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 นิยามศัพท์.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ความรู้ความเข้าใจ.....	5
2.2 วิทยุและพฤติกรรมของวิทยุ.....	7
2.3 นักศึกษาและการปฏิบัติตนของนักศึกษา.....	8
2.4 เศรษฐกิจพอเพียง.....	10
2.4.1 ความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	9
2.4.2 ความเป็นมาของคำนิยามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	12
2.4.3 หลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	12
2.4.4 การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง.....	14
2.4.5 การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ.....	15
2.4.6 เศรษฐกิจพอเพียงกับการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศ.....	16
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	19
3.1 ประชากร.....	19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
3.2.2 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม.....	19
3.2.3 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม.....	21
3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	21
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล.....	23
4.1 ผลการวิจัย.....	23
4.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาภาคศึกษาศาสตร์เกษตร.....	23
4.1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	27
4.1.3 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	34
4.1.4 ปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	40
4.2 วิจารณ์ผล.....	40
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	43
5.1 สรุป.....	43
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	45
บรรณานุกรม.....	47
ภาคผนวก.....	50

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกษตร.....	24
2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	27
3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณ.....	29
4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผล.....	30
5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกันตัว.....	31
6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีเงื่อนไขความรู้.....	32
7 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีเงื่อนไขคุณธรรม.....	33
8 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านจิตใจ.....	34
9 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านสังคม.....	35
10 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากรธรรมชาติ.....	36
11 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านเทคโนโลยี.....	38
12 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านวัฒนธรรม.....	39

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง..... 14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตน ของประชาชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและการบริหารงาน ประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุค โลกภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมไปถึงความจำเป็นที่ จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันที่จะเกิดจากการ เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวัง อย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและ ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี นักธุรกิจทุกระดับให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญาและความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อ การรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และ วัฒนธรรมจากโลกภายนอกเป็นอย่างดี (ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่าง ๆ รวมทั้งพระ- ราชดำรัสอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป)

(คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ :2550)

ปัจจุบันนี้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง การเรียน การสอนและการดำรงชีวิตของนักศึกษาเพื่อให้อยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง พอใช้ ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายลดความฟุ่มเฟือย ในการดำรงชีพและรวมไปถึงการ นำเอาองค์ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเพื่อปรับวิถีชีวิต ตลอดจนสนับสนุนให้เยาวชน วัยรุ่น และประชาชนทั่วไปได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะวิธีการ ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านของจิตใจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านวัฒนธรรม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพราะปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้เป็นเพราะทุกคนขาดพื้นฐานของความพอประมาณ ความพอดี พออยู่ พอกิน มักจะใช้จ่ายฟุ่มเฟือยและขาดคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินชีวิตตามแฟชั่นและกระแสเทคโนโลยีเกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมจนทำให้เป็นหนี้เป็นสินหรืออยากได้ของที่ไม่จำเป็น โดยอาจไปกู้ยืมเงินเขามาซื้อจนทำให้เกิดปัญหาทั้งในด้านของเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนปัญหาที่อาจจะนำมาซึ่งการก่ออาชญากรรม อย่างไรก็ตามถ้าเยาวชนหรือประชาชนส่วนใหญ่ตั้งตนให้อยู่บนความพอเพียง ความมีเหตุผลในการดำเนินชีวิต และมีคุณธรรมแล้วปัญหาต่างๆก็จะไม่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อที่นักศึกษาจะได้นำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้อย่างจริงจังในชีวิตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อศึกษาการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังปีการศึกษา 2550 แบ่งขอบเขตเป็น 2 ด้านดังนี้

ขอบเขตของประชากร ได้แก่ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประกอบด้วย 3 สาขาวิชาดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรชั้นปีที่ 1 จำนวน 20 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 26 คน
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืชชั้นปีที่ 1 จำนวน 8 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 11 คน
3. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์ชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 คนและชั้นปีที่ 2 จำนวน 14 คน

ซึ่งจะทำการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด 89 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหาศึกษาความรู้ความเข้าใจและการนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ปฏิบัติตนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังปีการศึกษา 2550 เนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - ความพอประมาณ
  - ความมีเหตุมีผล
  - การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
  - เงื่อนไขความรู้
  - เงื่อนไขคุณธรรม
2. วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - ด้านจิตใจ
  - ด้านสังคม
  - ด้านเทคโนโลยี
  - ด้านวัฒนธรรม
  - ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

1.4 นิยามศัพท์

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาของภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม - สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการจำได้ บอกได้ อธิบายได้ เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของเศรษฐกิจพอเพียง

การปฏิบัติตน หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งอาจดำเนินการไปในทิศทางใด ทิศทางหนึ่งเพื่อให้อยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ความรู้และเทคโนโลยี

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ได้ทราบถึงการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาเพื่อเสนอต่อภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันฯ รวมถึงหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับการปรับปรุงการนำหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับปรุงบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำหลักการนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารสำหรับทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ ทั้งที่อยู่ในรูปแบบของหนังสือ วารสาร เอกสาร และค้นคว้าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำความรู้จากแหล่งต่างๆ มาสรุปและใช้เป็นข้อมูลในการทำวิจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกษตร คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ความรู้ความเข้าใจ
- 2.2 วิทยุและพฤติกรรมของวิทยุ
- 2.3 นักศึกษาและการปฏิบัติตนของนักศึกษา
- 2.4 เศรษฐกิจพอเพียง
  - 2.4.1 ความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - 2.4.2 ความเป็นมาของคำนิยามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
  - 2.4.3 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
  - 2.4.4 การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง
  - 2.4.5 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่างๆ
  - 2.4.6 เศรษฐกิจพอเพียงกับการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้ความเข้าใจ

2.1.1 ความหมายของความรู้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และอนเนก กริแสง (อ้างโดยกล้าหาญ สุขไสว, 2547:12) กล่าวว่าความรู้คือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความจำ ซึ่งอาจแสดงออกมาในรูปของการจำได้ การระลึกได้ การงานนี้เป็นการจำแนวคิด สิ่งของ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้นซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจจะโดยการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน การจำได้ ความจำในขั้นนี้ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้างวิธีการแก้ปัญหามาตรฐานเหล่านี้ เป็นต้น (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526:10-11)

ความรู้หมายถึงข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องราว การกระทำอันเป็นประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันไป (ไพศาล หวังพานิช, 2526:96)

ความรู้หมายถึงความสามารถในการทรงรักษาไว้ซึ่งทั้งปวงของประสบการณ์ที่ผ่านมารวมทั้งสิ่งที่สัมพันธ์กันกับประสบการณ์นั้นๆ ด้วย (จันทน์ พรายเข้มแข, 2531:44)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าความรู้คือบรรดาข้อเท็จจริงและรายละเอียดเรื่องราว ไม่ว่าจะเป็สิ่งที่เราได้มาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์และสามารถเรียกออกมาใช้ได้เมื่อมีความจำเป็นหรือได้รับการกระตุ้นให้นำความรู้ที่เรามีนั้นมาใช้

2.1.2 ความหมายของความเข้าใจ

ความเข้าใจคือ กระบวนการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถครุ่นคิดถึงสิ่งนั้น และสามารถใช้นโนทัศน์ (concept) เพื่อจัดกับกับสิ่งนั้นได้อย่างเพียงพอ สิ่งที่กล่าวถึงนี้อาจจะมีลักษณะเป็นนามธรรม หรือเป็นสิ่งที่ทางกายภาพก็ได้ เช่น บุคคล สถานการณ์ และสาร(นิรนาม : 2550)

ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่อง สามารถถ่ายทอดเรื่องราวเดิมออกมาเป็นภาษาของตนเองได้โดยที่ยังมีความหมายเหมือนเดิม ความเข้าใจมี 3 ลักษณะคือ

1. การแปลความ (Translation) เป็นความสามารถในการถอดความหมายจากภาษาหนึ่งหรือแบบฟอร์มหนึ่งไปสู่ภาษาหนึ่งหรือแบบฟอร์มหนึ่ง ซึ่งอาจแปลได้หลายลักษณะดังนี้

1.1 แปลจากภาษาสามัญเป็นภาษาเทคนิค หรือจากภาษาเทคนิคเป็นภาษาสามัญ

1.2 แปลจากภาษาพูดเป็นภาษาเขียน

1.3 แปลจากพฤติกรรม รูปภาพ ท่าทาง เป็นข้อความหรือจากข้อความ เป็นพฤติกรรม รูปแบบ และท่าทาง

2. การตีความ (Interpretation) เป็นความสามารถในการสรุปความการแปลความ มองภาพส่วนรวมมาเป็นใจความสั้นๆอย่างได้ใจความ อ่านเรื่องแล้วตีความหมายของข้อคิดที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่องได้ อ่านเรื่องแล้วค้นหาจุดมุ่งหมายของผู้แต่งได้ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การขยายความ (Extrapolation) เป็นความสามารถในการเสริมแต่งหรือขยายแนวความคิดให้กว้างไกลไปจากข้อมูลเดิมอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งต้องอาศัยการแปลความหมายและการตีความประกอบกันจึงจะสามารถขยายความหมายของเรื่องราวนั้นได้ เช่น อ่านเรื่องที่แต่งยังไม่จบแล้วขยายความคิดได้ว่าตอนจบน่าจะเป็นอย่างไร คาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดก่อนเหตุการณ์การนี้ได้ เหตุการณ์นี้ควรเกิดในสภาพเช่นไรเป็นต้น (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2550 :33)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจหมายถึง ความสามารถของแต่ละบุคคล ในการจดจำข้อมูลต่างๆ จากการเรียนรู้ การค้นคว้าและประสบการณ์ต่างๆ และเก็บสะสมไว้ในระดับของความจำได้ สามารถเข้าใจ เปรียบเทียบ จับใจความสำคัญ ดีความและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างสมเหตุสมผล

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ความรู้ความเข้าใจที่จะนำมาใช้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตร์-ศึกษาศาสตร์-อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2.2 วัยรุ่นและพฤติกรรมของวัยรุ่น

2.2.1 ความหมายของวัยรุ่น

วัยรุ่นคือวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสิบทอดไปสู่วัยผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามก็ไม่มีขีดเส้นแน่นอนว่าวัยรุ่นเริ่มเมื่อใด แต่เรากำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจเป็นสำคัญ โดยปกติอายุของเด็กวัยรุ่นจะอยู่ระหว่าง 12-20 ปีแต่อายุนี้อาจแตกต่างกันไปแล้วแต่วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่น เด็กในประเทศร้อนอาจเข้าสู่วัยรุ่นก่อนเด็กในประเทศหนาวก็ได้เป็นต้น (อุทัย หิรัญโต, 2526:4)

วัยรุ่นวัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ และอารมณ์ เป็นผลกระทบจากการเปลี่ยนทางด้านร่างกาย มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่ที่แตกต่างไปจากวัยเด็ก ความรู้สึกทางอารมณ์เช่น รัก โกรธ เกลียด คีใจ เสียใจ เศร้า จะมีความรุนแรง การแสดงทางอารมณ์จะมีลักษณะไม่คงที่ มีความสับสน และควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ไม่ค่อยได้ ทำให้จิตใจเศร้าหมอง ห่อเหี่ยว มีอารมณ์แปรปรวน และรู้สึกสับสน แต่เมื่อเด็กวัยรุ่นโตขึ้นก็จะเรียนรู้ที่จะแสดงออกและควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้นตามลำดับ (ขนิษฐา วิเศษสาทร, 2544 : 99)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าวัยรุ่นคือวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านของร่างกายและจิตใจ อารมณ์ค่อนข้างแปรปรวน อยากรเป็นที่ยอมรับของใครๆ วัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบเรียกร้องความสนใจ ติดเพื่อนและเชื่อฟังเพื่อนมากกว่าพ่อแม่

2.2.2 ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรมหมายถึงกริยาอาการหรือปฏิกิริยาที่แสดงออกที่เกิดขึ้น เมื่อเผชิญกับสิ่งเร้าซึ่งจะมาจากภายในร่างกาย หรือภายนอกในร่างกายก็ได้และปฏิกิริยาที่แสดงออกนี้มีได้เป็นพฤติกรรมทางกายเท่านั้น แต่รวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจิตใจด้วย นักจิตวิทยาถือว่าการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ทุกชนิด ที่ปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรม ต้องมีแรงจูงใจ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีเหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่ง

ฮาร์โลด จ. ลิววิทท์ กล่าวว่ากระบวนการที่ทำให้เกิดพฤติกรรมมีอยู่ 3 ประการคือ

1. การเกิดพฤติกรรมต้องมีสาเหตุ (Behavior is caused) กล่าวคือการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของคนต้องมีมูลเหตุ มากระทำให้พฤติกรรมนั้นๆเกิดขึ้น
2. พฤติกรรมจะต้องมีสิ่งจูงใจ (Behavior is motivated) กล่าวคือเมื่อคนมีความต้องการ มีความปรารถนาต่างๆ เขาก็จะทำให้บรรลุถึงความต้องการนั้นๆ จนกลายเป็นแรงจูงใจให้แสดงพฤติกรรมต่างๆออกมา
3. พฤติกรรมย่อมมีจุดหมาย (Behavior is goal-directed) กล่าวคือการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมแต่ละอย่างของคนมิได้กระทำไปอย่างเลื่อนลอย หรือไร้จุดหมาย หากแต่มุ่งหวังให้บรรลุผลอย่างใดอย่างหนึ่ง (อุทัย หิรัญโต, 2526:14)

พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมาโดยสามารถสังเกตได้ด้วยบุคคลอื่น ๆ เช่น การพูด การนั่ง การหัวเราะ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้สังเกตได้ด้วยประสาทรับความรู้สึกทั้งห้า นอกจากนี้กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายใน เช่น การคิด จินตนาการ ความเชื่อ ฯลฯ ก็เป็นพฤติกรรม (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์, 2524 : 6)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าพฤติกรรมหมายถึงสิ่งที่แสดงออกมาโดยสามารถสังเกตได้ อาจอยู่ภายใต้ของความมีเหตุผลหรือไม่มีเหตุผลก็ได้ อาจจะมีเป้าหมายหรือไม่มีเป้าหมายขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละคน

2.3 นักศึกษาและการปฏิบัติตนของนักศึกษา

2.3.1 ความหมายของนักศึกษา

นักศึกษา หมายถึง ผู้มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า ซึ่งเข้ารับการศึกษานในสถาบันอุดมศึกษา (ราชบัณฑิตยสถาน : 2542)

คำว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษา สามคำนี้มีความหมายโดยทั่ว ๆ ไปที่คล้าย ๆ กัน คือเป็นผู้ที่เล่าเรียนวิชาอะไรอย่างหนึ่ง แต่การใช้คำทั้งสามคำนี้ไม่เหมือนกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียน หมายถึง ผู้ศึกษาเล่าเรียน

นิสิต มีความหมายสองอย่าง ความหมายแรกหมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย บางแห่ง เช่น นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความหมายที่สอง หมายถึง ศิษย์ที่เล่าเรียนอยู่ในสำนัก หรือ ผู้อาศัย

ส่วนคำว่า นักศึกษานั้น ไม่ได้ให้ความหมายไว้เป็นพิเศษ คงอนุโลมได้ว่าหมายถึง ผู้ศึกษา ในทางปฏิบัติจริง มักจะใช้คำพูด นักเรียน หมายถึงผู้ศึกษาเล่าเรียนในระดับต่ำกว่า ประญาตรีหรือในระดับโรงเรียน ส่วนคำว่า นิสิตและนักศึกษานั้น ใช้หมายถึงผู้ศึกษา เล่าเรียนในระดับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป หรือในระดับมหาวิทยาลัยนั่นเอง แต่ความนิยมที่ใช้เรียกผู้ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยว่า นิสิตหรือนักศึกษานั้น ก็ยังมีความแตกต่างกันออกไปอีกแต่เดิมมาเมื่อยังมีมหาวิทยาลัยอยู่น้อยแห่งนั้น ผู้ที่ศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะเรียกกันว่า นิสิตส่วนผู้ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้นเรียก กันว่านักศึกษา (ราชบัณฑิตยสถาน : 2542)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่านักศึกษา ก็คือผู้ที่ศึกษาหาความรู้ และใช้ความรู้ที่มีปฏิบัติคนไปในทางที่ดี

2.3.2 ความหมายของการปฏิบัติตนของนักศึกษา

การปฏิบัติตนของนักศึกษาหมายถึงการประพฤติตนเป็นนักศึกษาที่ดี รักษาชื่อเสียงของสถาบัน มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีน้ำใจ เผื่อแผ่ ซื่อสัตย์ กระตือรือร้นมีสัมมาคารวะรู้จักสำรวมกริยามารยาท รู้จักกาลเทศะ มีสติมั่นคงไม่หวั่นไหวง่าย (คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล : 2547)

รัชนิพร พุกยากรณ์ (2549) กล่าวไว้ในประกาศมหาวิทยาลัยศรีปทุม เรื่องขอความร่วมมือในการปฏิบัติตนของนักศึกษาว่า ปัจจุบันมีนักศึกษาทั้งชายและหญิงบางคน บางกลุ่มยังปฏิบัติตนไม่เหมาะสม โดยการไปนั่งดื่มเบียร์ของมีนเมาในร้านค้าน้ำมหาวิทยาลัย และบางครั้งแสดงกริยาทางผู้สาวต่างๆที่ยังอยู่ในเครื่องแบบนักศึกษา การปฏิบัติตนดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในสภาพของนักศึกษา ซึ่งยังต้องอาศัยค่าใช้จ่ายของคุณพ่อคุณแม่ ผู้ปกครอง หรือกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มาจากภาษีของประชาชน อีกทั้งเป็นภาพที่ไม่ดีต่อผู้พบเห็นโดยทั่วไป และบางครั้งเกิดทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกาย ถูกดำเนินคดีทำให้เสียอนาคตของตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นกล่าวพอสรุปได้ว่าการปฏิบัติตนของนักศึกษานั้นจะต้องอยู่ในกฎระเบียบของทางสถาบัน มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือเผื่อแผ่ รับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีคุณธรรมและจริยธรรม ซื่อสัตย์และมีความกระตือรือร้น

2.4 เศรษฐกิจพอเพียง

2.4.1 ความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (เกษม วัฒนชัย : 2548)

สุเมธ ดันดิเวชกุล (2547) อธิบายความหมายเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง จากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น เราสามารถที่จะยึดเป็นหลักในการปฏิบัติได้เกือบทุกอาชีพ นั่นคือ

1. การที่จะทำงานอะไรต้องเริ่มต้นด้วยการเรียนรู้ก่อน ต้องมีสติถึงจะเกิดปัญหา
2. ต้องมีความอดทนมุ่งมั่น ยึดหลักธรรมชาติความถูกต้องจะทำให้เราสามารถที่จะเผชิญหน้ากับทุกสิ่งทุกอย่างได้โดยไม่หวนคกลัว
3. ต้องมีความอ่อนน้อมถ่อมตนเรียบง่ายและประหยัด
4. ทำงานโดยมุ่งถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ไม่หวังผลอันใด เมื่องานนั้นสำเร็จลุล่วงสิ่งที่เราจะได้รับก็คือ ความสุขในการที่เราทำเพื่อผู้อื่นนั่นเอง
5. ต้องรับฟังความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นบ้างเพื่อไม่ให้เกิดความทะเลาะเบาะแว้งกัน
6. ควรมีความขยันหมั่นเพียรและมีความตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อที่จะไปสู่ความสำเร็จ
7. ต้องมีความสุจริตและมีความกตัญญูซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด

8. ควรพึ่งตนเองให้ได้ก่อนที่จะพึ่งคนอื่นและส่งเสริมกันเกื้อกันดี ไม่อิงอาศัยไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อนร่วมงาน

9. ทำอย่างไรมาจะได้ผลอย่างนั้นตอบแทน ทรงสอนว่า ถ้าปลุกมะม่วงก็จะ
ได้เป็นมะม่วง ถ้าปลุกความดีก็จะได้รับความรักกลับมา

10. ต้องมีความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน ครอบครัว สังคม และประเทศชาติถึง
จะอยู่รอดได้

2.4.2 ความเป็นมาของค่านิยมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ได้อัญเชิญ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นปรัชญา
นำทางในการพัฒนาประเทศ โดยยึดหลักทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความ
พอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนการใช้ความรู้ด้วยความ
รอบคอบ ระมัดระวัง และมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจและการกระทำทั้งนี้ เพื่อส่งเสริม
ให้ประชาชนทุกระดับนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปเป็นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนิน
ชีวิตในด้านต่างๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน ประชาชนอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข
สังคมมีความเข้มแข็ง และประเทศชาติมั่นคง อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน ยังมีความเข้าใจที่ไม่
ชัดเจนและมีการตีความที่หลากหลายเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงเสนอให้ริเริ่มการสร้างขบวนการ-
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสานต่อความคิดและเชื่อมต่อการขยายผล แนวทางการนำ
เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ที่มีอยู่อย่างหลากหลายในปัจจุบัน รวมทั้งเพื่อจุดประกายให้เกิดความรู้
ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การนำหลักปรัชญาฯ ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติใน
ทุกภาคส่วนของสังคมอย่างจริงจัง

สำนักงานฯ ได้เสนอ (ร่าง) การสร้างขบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ต่อ
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา ในการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่
ที่ 7/2546 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2546 และคณะกรรมการฯ มีมติให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง)
ดังกล่าว ว่าเป็นเรื่องที่ดี ควรสนับสนุน โดยมีข้อเสนอแนะให้เน้นการมีตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม
วิธีการที่หลากหลายในการสร้างความรู้ความเข้าใจ การวัดผลสำเร็จเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับเชิง
ปริมาณ และให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้คณะ
กรรมการฯ เพื่อเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนฯต่อไป (นิรนาม : 2550)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 หลักแนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยามความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อมๆ กัน ดังนี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

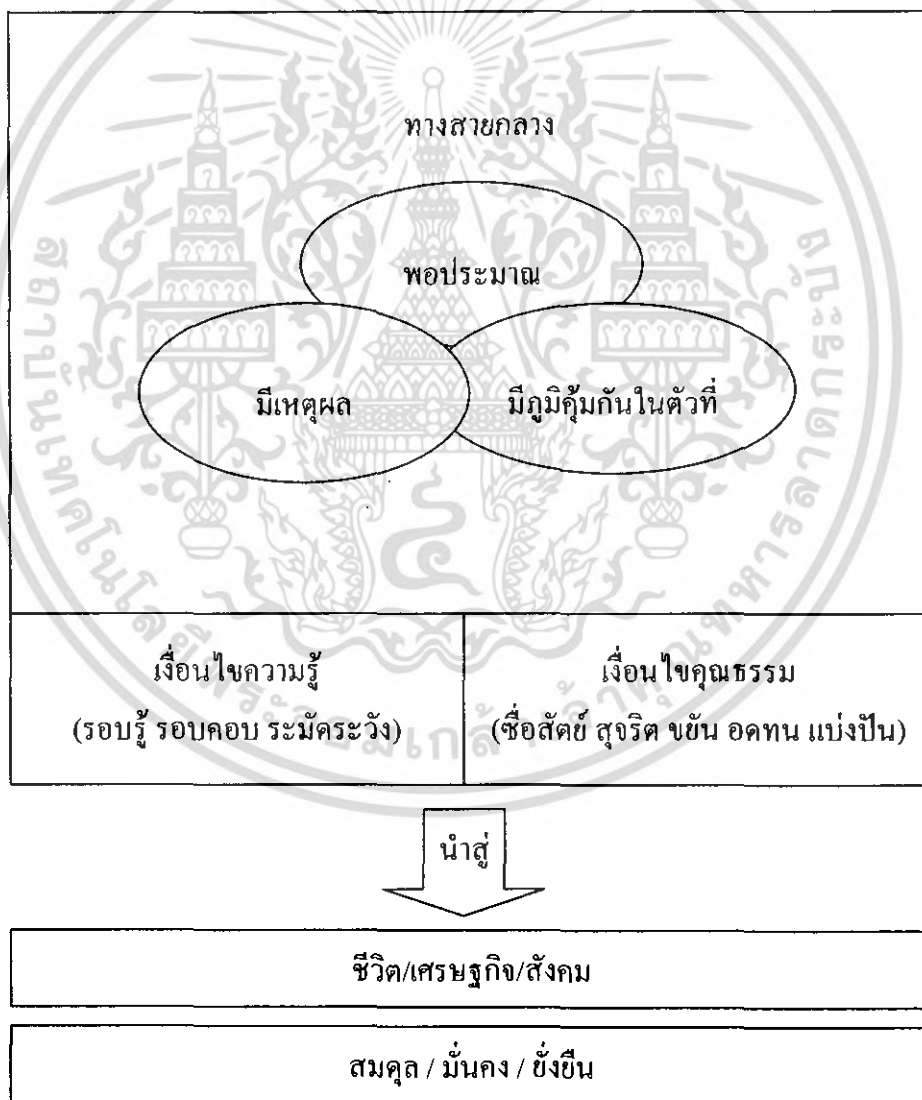
เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี (นिरนาม:2550)

เศรษฐกิจพอเพียงจริง ๆ คือ หลักการดำเนินชีวิตที่จริงแท้ที่สุด กรอบแนวคิดของหลักปรัชญา มุ่งเน้นความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา อันมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือสามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ตลอดจนให้ความสำคัญกับคำว่าความพอเพียง ที่ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุ มีผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ภายใต้เงื่อนไขของการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมที่ต้องอาศัยเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

ภาพที่ 1 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง:2550
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.4 การสร้างขบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงคือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว โดยใช้ความรอบรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการตัดสินใจและการกระทำภาวะวิกฤตเศรษฐกิจปี 2550 ทำให้คนไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามคำชี้แนะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมากขึ้น สสช. จึงได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่าง ๆ มาร่วมกันกลั่นกรองพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง สรุปเป็นนิยามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้ัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นปรัชญานำทางในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับ มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปประกอบการดำเนินชีวิต ในครั้งนี้ สสช. เสนอให้ริเริ่มการสร้างขบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสานต่อความคิดและเชื่อมโยงการขยายผล ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างหลากหลาย รวมทั้งเพื่อจุดประกายให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับ และการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกภาคส่วนของสังคมอย่างจริงจังจึงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างกระแสสังคมให้มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ เป็นกรอบความคิดหรือส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ให้ประชาชนทุกระดับสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และปลูกฝังปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนนำไปสู่การปรับแนวทางการพัฒนาให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง บุทธวิธีในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงจะมีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนและชัดเจน โดยมีขอบเขตการดำเนินงาน 4 ด้านควบคู่กันไป คือ เชื่อมโยงเครือข่ายเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาระบบวิชาการและศึกษาวิจัย สร้างหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นในลักษณะเครือข่ายและระดมพลังจากทุกภาคส่วน โดยมีคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแกนกลางในการดำเนินงาน และจะทูลเกล้าฯ ถวายผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษาครบรอบ 80 พรรษา ในเดือนธันวาคม 2550 การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงนี้ จะเป็นการเสริมพลังในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลที่เน้นการพัฒนาเพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมในระดับรากหญ้าให้เข้มแข็ง ในขณะที่ส่งเสริม การพัฒนาประเทศให้มีเสถียรภาพในระดับระหว่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถปรับตัวเลือกรับสิ่งที่เป็นประโยชน์และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ และนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยในที่สุด (โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง : 2550)

2.4.5 การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่าง ๆ

2.4.5.1 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคล/ครอบครัว

เริ่มต้นจากการเสริมสร้างคนให้มีการเรียนรู้ วิชาการและทักษะต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรม จนมีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม และอยู่ร่วมกับระบบนิเวศน์ วิทยาอย่างสมดุล เพื่อจะได้มีความเกรงกลัวและละอายต่อการประพฤติดิฉิมิชอบ ไม่ตระหนี่ เป็นผู้ให้ เกื้อกูล แบ่งปัน มีสติยังคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ ก่อนที่จะตัดสินใจ หรือกระทำการใดๆ จนกระทั่งเกิดเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิต โดยสามารถคิดและกระทำบนพื้นฐานของความมีเหตุมีผล พอเหมาะ พอประมาณกับสถานภาพ บทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคล ในแต่ละสถานการณ์ แล้วเพียรฝึกปฏิบัติเช่นนี้ จนคนสามารถทำตนให้เป็นพึ่งของตนเองได้ และเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ในที่สุด

2.4.5.2 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน

ชุมชนพอเพียง ประกอบด้วย บุคคล/ครอบครัวต่างๆ ที่มีความพอเพียงแล้ว คือมีความรู้และคุณธรรมเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต จนสามารถพึ่งตนเองได้ บุคคลเหล่านี้มารวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานภาพ ภูมิสังคมของแต่ละชุมชน โดยพยายามใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านการร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลหลายสถานภาพ ในสิ่งที่จะสร้างประโยชน์สุขของคนส่วนรวม และความก้าวหน้าของชุมชน อย่างมีเหตุผล โดยอาศัยสติ ปัญญา ความสามารถของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และ บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต ออกฉันทนาการกระทบกระทั่ง ขยันหมั่นเพียร และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือแบ่งปันกันระหว่างสมาชิกชุมชน จนนำไปสู่ความสามัคคีของคนในชุมชน ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาของชุมชนที่สมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จนกระทั่งสามารถพัฒนาไปสู่เครือข่ายระหว่างชุมชนต่างๆ

2.4.5.3 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับประเทศ

มีแผนการบริหารจัดการประเทศ ที่ส่งเสริมให้บุคคล/ชุมชนต่างๆ มีวิถีปฏิบัติ มีความร่วมมือ และการพัฒนาในสาขาต่างๆ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินการตามแผนดังกล่าวอย่างรอบคอบ เป็นขั้นตอน เริ่มจากการวางรากฐานของประเทศให้มีความพอเพียง โดยส่งเสริมให้ประชาชนส่วนใหญ่ สามารถอยู่อย่างพอมีพอกิน และพึ่งตนเองได้ ด้วยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และใช้สติปัญญา ในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มคนต่างๆ จากหลากหลายภูมิสังคม หลากหลายอาชีพ หลากหลายความคิด ประสบการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ และรู้ความเป็นจริง ระหว่างกันของคน ใน ประเทศ จนนำไปสู่ความสามัคคี และจิตสำนึกที่จะร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาประเทศให้ เจริญก้าวหน้าไป อย่างสอดคล้องสมดุลกับสถานภาพความเป็นจริงของคนในประเทศ อย่างเป็นขั้น เป็นตอนเป็นลำดับต่อไป

2.4.5.4 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับเกษตรกร

ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่

ขั้นตอนที่ 1 เป็นแนวทางการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในระดับครอบครัว ที่สอดคล้องสมดุลกับระบบนิเวศวิทยา เพื่อให้พออยู่ พอกิน สมควรแก่อัตภาพในระดับที่ประหยัด และเลี้ยงตนเอง/ครอบครัว ได้

ขั้นตอนที่ 2 การรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ ร่วมมือกันในการผลิต จัดการ ตลาด และพัฒนาสวัสดิการของชุมชนในรูปแบบต่างๆ เป็นการสร้างความสามัคคีภายในท้องถิ่น และเตรียมความพร้อม ก่อนก้าวสู่โลกภายนอก

ขั้นตอนที่ 3 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดหาทุน วิชาการ ความรู้ เทคโนโลยี จากธุรกิจเอกชน เช่น ธนาคาร บริษัท ห้างร้าน เอกชน ตลอดจน หน่วยงานภาครัฐ มูลนิธิต่างๆ มาช่วยในการลงทุน และพัฒนาคุณภาพชีวิต

กล่าวโดยสรุป แนวพระราชดำริส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ และมีการ รวมกลุ่มกัน และเชื่อมโยงเครือข่ายในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าไปอย่างสมดุลกับ สภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่น ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นขั้นตอน โดยประยุกต์ใช้ ความรู้ ภูมิปัญญา และทรัพยากรด้านต่างๆ ที่มีอยู่อย่างเหมาะสม บนพื้นฐานของคุณธรรม ความ ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และใช้สติปัญญา ในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต (โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง:2550)

2.4.6 เศรษฐกิจพอเพียงกับการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญาหลักในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 นั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว อย่างไรก็ตาม ต้องเข้าใจเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ลึกซึ้ง ไม่ฉาบฉวย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องสร้างความเข้าใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนฯ ว่า เรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ใช่สุดต่างไปทางใดทางหนึ่ง

เศรษฐกิจพอเพียงไม่เคยชี้ว่า การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เป็นสิ่งไม่ดี ใครพูดแบบนั้น แสดงว่าเข้าใจหลักการ ไปคนละทาง เศรษฐกิจพอเพียง คือการสร้าง ความ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชื่อมต่อระหว่างแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ อย่างสอดคล้องและสมดุลกัน เศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นเหมือน ห่วงคล้อง ทั้งเรื่องของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เรื่องการแก้ไขปัญหาความ ยากจน หรือเรื่องอื่น ๆ เข้าด้วยกัน การจัดทำแผนต่าง ๆ ที่มีเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นพื้นฐาน ต้อง ระลึกอยู่เสมอว่าในแต่ละภูมิภาค แต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน ไม่มีแผนที่เหมาะกับทุกที่แน่นอน ดังนั้น หากจะนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ต้องใช้อยู่บนพื้นฐานของการกระจายประโยชน์ให้เหมาะสมกับ ทุกที่ ภายใต้ความหวังดีของส่วนรวม (นิรนาม:2550)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปคือเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระราชดำรัสที่พระราชทานให้ประชาชน ในทุกระดับได้ปฏิบัติตามภายใต้ของความพอเพียง ความมีเหตุผล การมีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริต รักษา สิ่งแวดล้อม สืบทอดวัฒนธรรมยอมรับในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่งเสริมให้คนเป็นคนดี เห็น ประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นหลัก ตลอดจนหันคอโลกของกระแสโลกาภิวัตน์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สาวตรี ศรีสุนทร(2549:56) ได้วิจัยเรื่องการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต ของชาวบ้าน หมู่บ้านโป่งบุญเจริญ ตำบลวังพิศกุลอำเภอเบ็ญจมาศ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต จากการศึกษาพบว่า ชาวบ้านหมู่บ้านโป่งบุญเจริญมีระดับความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยในระดับมาก โดยมากกว่าครึ่งของชาวบ้านมี การใช้จ่ายอย่างประหยัด มีเหตุผล รู้คุณค่าในสิ่งของที่จำเป็น เมื่อถามเรื่องของความมีเหตุผลชาวบ้าน มีความรู้ในระดับปานกลาง โดยชาวบ้านมีการคิดไตร่ตรอง และมีการวางแผนก่อนการใช้จ่ายเงิน โดย เลือกซื้อของแต่ที่จำเป็นโดยจัดลำดับก่อนหลัง ส่วนด้านความพอดีของจิตใจ สังคม เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี โดยพิจารณาในสิ่งที่คนมี พึ่งตนเองและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน อยู่ร่วมกันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการวางแผนให้เหมาะสมเป็นคน ดีของสังคม ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับงานมาใช้

นฤพัทธ์ แก่นใจเด็ดและคณะ(2550:53) ได้วิจัยเรื่องนักศึกษากับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2549 ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนโดยไม่รวม มหาวิทยาลัยเปิดและหน่วยงานที่เพิ่งยกระดับเป็นมหาวิทยาลัยซึ่งได้แก่ มหาวิทยาลัยในเครือข่ายราช ภัฏและราชวมงคล ผลการศึกษาพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษามีความรู้ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและมี การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับไม่ถึงเกณฑ์ที่คาดหวังคือร้อยละ 80 สำหรับเรื่องความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจมากกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ,3 ,4 เพศไม่มีอิทธิพลต่อการนำไปใช้ การรับสื่อประเภทวิทยุ อินเทอร์เน็ตมีผล

มากกว่าสื่อประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อที่น่าจะใช้เป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงคือสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตและวิทยุ

ในการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในครั้งนี ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเนื้อหาในด้านของการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกระแสพระราชดำรัสต่างๆ ที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านของความพอประมาณ มีเหตุผล ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวและเงื่อนไขต่างๆ รวมไปถึงกระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติของวัยรุ่น นักศึกษาและการปฏิบัติตนของนักศึกษา ซึ่งส่งผลโดยตรงต่องานวิจัยในครั้งนี้คือได้ข้อมูลที่หลากหลายครอบคลุม มีผลทำให้การตั้งประเด็นคำถามในการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยการศึกษา เรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

การศึกษานี้ศึกษาจากประชากรคือ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550 ประกอบไปด้วย 3 สาขาวิชาดังนี้

1. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ชั้นปีที่ 1 จำนวน 20 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 26 คน
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช ชั้นปีที่ 1 จำนวน 8 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 11 คน
3. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 4 คน

ซึ่งในการวิจัยนี้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด 89 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาภาควิชาครุเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังปีการศึกษา 2550

3.2.2 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของปัญหาพิเศษเพื่อนำไปสู่การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม ขั้นตอนและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือและเอกสาร ศึกษาเนื้อหาของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องของความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม และวิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านของจิตใจ สังคม เทคโนโลยี วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษและนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ด้าน โครงสร้างและด้านเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านดังนี้

1. ผศ.ดร.ภัคพงศ์ ปวงสุข

2. อ.ดร.รัชดากร พลภักดี

3. ผศ.จำลอง ศรีสุวรรณ

4. นำแบบสอบถามมาแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ โดยที่ผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ การย่อหน้าหัวกระดาษและระยะขอบกระดาษซ้ายขวา ปรับเนื้อหาในแบบสอบถามให้ตรงกับโครงร่างปัญหาพิเศษ และปรับข้อความตอนท้ายในตอนท้ายที่ 4 ให้อยู่ชิดขอบกระดาษ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ของนักศึกษากาชาต วิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษากาชาต วิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550

ตอนที่ 3 เป็นวิธีปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษากาชาต วิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ของนักศึกษากาชาต วิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550

๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์-เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550 โดยนำไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 28-29 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 นำแบบสอบถามเก็บข้อมูลจำนวน 89 ชุด ได้กลับคืน 76 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.40

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้วนำมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการมาเข้าตารางข้อมูลดิบเพื่อวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง เพศ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนาเดิม อาชีพบิดามารดา รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ระดับชั้นที่กำลังศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา ประเภททุนที่เคยได้รับ การกู้ยืมเงินเรียนของนักศึกษา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักศึกษา ลักษณะที่พักอาศัยนำเสนอข้อมูลเป็นค่าความถี่และร้อยละ

สูตรการหาค่าร้อยละ

$$\text{สูตรค่าร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้ $X =$ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้นๆ

$N =$ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. ข้อมูลข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550 นำเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งจัดลำดับของความรู้ความเข้าใจ ซึ่งสามารถแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ โดยใช้สูตรและเกณฑ์ดังนี้ ประคอง กรรณสูตร (2542 : 69)

การหาค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$\text{สูตร} = \frac{\sum fx}{N}$$

กำหนดให้ $X =$ ค่าคะแนนเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้นๆ

X = จำนวนคะแนนที่กำหนดประเมินค่าเป็น 5,4,3,2,1

f = ความถี่

ระดับคะแนนเฉลี่ยให้ประมาณค่าระดับความรู้ความเข้าใจ

5	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจมาก
3	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจน้อย
1	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด/ไม่มีความรู้ความเข้าใจ

การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้ใช้เกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูต (2542 : 26) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความถูกต้องมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความถูกต้องมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความถูกต้องปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความถูกต้องน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความถูกต้องน้อยที่สุด/ไม่ถูกต้องเลย

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หรือ S.D.

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\sum \frac{fx^2}{N} - \left[\sum \frac{fx}{N} \right]^2}$$

กำหนดให้ S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X = ค่าคะแนนที่กำหนดเป็น 5,4,3,2,1

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

f = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้นๆ

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการนำเอาหลัก

- ประชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content – Analysis)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

การวิจารณ์ผล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาภาควิชา-
ครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร-
ลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตรคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง 2. เพื่อศึกษาการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ใน
ชีวิตประจำวันของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน-
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการนำหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

4.1. ผลการวิจัย

4.1.1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

จากการศึกษาวิจัยพบว่าสถานภาพของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุ-
ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ด้านต่างๆ ดังแสดง
ไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้
ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

รายการ	จำนวน (N=76)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	31	40.78
หญิง	44	57.89
อายุ (ปี)		
ระหว่าง 19-22 ปี	58	76.31
ระหว่าง 23-26 ปี	18	23.69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=76)	ร้อยละ (%)
ศาสนา		
พุทธ	69	90.78
คริสต์	5	6.57
อิสลาม	1	1.31
สาขาวิชาที่ศึกษา		
สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	42	55.26
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร- การผลิตพืช	18	23.68
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร- การผลิตสัตว์	16	21.05
ชั้นปี		
ปีที่ 1	38	50.0
ปีที่ 2	38	50.0
ภูมิภาคเดิม		
ภาคเหนือ	7	9.21
ภาคกลาง	21	27.63
ภาคใต้	19	25.0
ภาคตะวันตก	7	9.21
ภาคตะวันออก	6	7.89
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15	19.73
อาชีพของบิดา		
เกษตรกร	39	51.31
ธุรกิจส่วนตัว	6	7.89
ค้าขาย	5	6.57
รับราชการ	13	17.10
รับจ้าง	6	7.89

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=76)	ร้อยละ (%)
อาชีพของมารดา		
เกษตรกร	41	53.94
ธุรกิจส่วนตัว	8	10.52
ค้าขาย	8	10.52
รับราชการ	7	9.21
รับจ้าง	5	6.57
เกรดเฉลี่ย		
ระหว่าง 2.00 – 2.50	7	9.21
ระหว่าง 2.51 – 3.00	23	31.26
ระหว่าง 3.01 – 3.50	28	36.84
ระหว่าง 3.51 – 4.00	10	13.15
รายได้เฉลี่ยครอบครัวต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000	38	50.0
ระหว่าง 10,001-20,000	20	26.31
ระหว่าง 20,001-30,000	4	5.26
ระหว่าง 30,001-40,000	6	7.89
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักศึกษาต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000	28	36.84
ระหว่าง 5,001-10,000	31	40.78
ระหว่าง 10,001-15,000	4	5.26
การกู้เงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา		
กู้	48	63.15
ไม่ได้กู้	27	35.52
ประเภททุนการศึกษาที่ได้รับ		
ทุนเรียนดี	11	14.47
ทุนงบประมาณ	7	9.21
ทุนขาดแคลนทุนทรัพย์	14	18.42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 ต่อ

รายการ	จำนวน (N=76)	ร้อยละ (%)
ทุนยกเว้นค่าหน่วยกิต	1	1.31
ลักษณะที่พักอาศัย		
บ้านเช่า	10	13.15
ห้องเช่า	40	52.63
บ้านของตัวเอง	5	6.57
บ้านญาติ	2	2.63
บ้านเพื่อน	1	1.31
หอพักสถาบัน	16	21.05

จากตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่านักศึกษาที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.89) เพศชาย (ร้อยละ 40.78) มีอายุระหว่าง 19-22 ปี (ร้อยละ 76.31) และอายุระหว่าง 23-26 ปี (ร้อยละ 23.69) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม (ร้อยละ 90.78, 5.57 และ 1.31 ตามลำดับ) เป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร (ร้อยละ 55.26) รองลงมาคือสาขาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช (ร้อยละ 23.68) และสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรการผลิตสัตว์ (ร้อยละ 21.05) เป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 50, 50) ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง (ร้อยละ 27.63) รองลงมาคือภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก (ร้อยละ 25.0, 19.73, 9.25, 9.25 และ 7.89 ตามลำดับ) บิดาและมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม รับราชการ ธุรกิจส่วนตัว ค้าขายและรับจ้าง (ร้อยละ 52.63, 13.15, 9.21, 8.55, 7.23 ตามลำดับ) มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 50) รองลงมาคือ 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท 30,001-40,000 บาท (ร้อยละ 26.31, 5.26, 7.89) ส่วนใหญ่เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาอยู่ที่ 3.01-3.50 (ร้อยละ 36.84) รองลงมาคือ 2.51-3.00 , 3.51-4.00 และ 2.00-2.50 (ร้อยละ 31.26, 13.15 และ 9.21 ตามลำดับ) และมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 (ร้อยละ 36.84) รองลงมาคือ 5,000-10,000 และ 10,001-15,000 (ร้อยละ 40.78, 5.61) ส่วนหนึ่งกู้เงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 63.15) และเคยได้รับทุนการศึกษา แบ่งเป็นทุนเรียนดี (ร้อยละ 14.47) ทุนขาดแคลนทุนทรัพย์ (ร้อยละ 18.42) ทุนงบประมาณ (ร้อยละ 18.42) เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.21) และทุนยกเว้นค่าหน่วยกิต (ร้อยละ1.31) ลักษณะที่พักอาศัยของนักศึกษาส่วนใหญ่พักอยู่ห้องเช่า (ร้อยละ52.63) รองลงมาคือหอพักสถาบัน บ้านเช่า บ้านของตัวเอง บ้านญาติและบ้านเพื่อน (ร้อยละ21.05,13.15,6.57,2.63และ1.31 ตามลำดับ)

4.1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความรู้ความเข้าใจ	ลำดับ
1. เศรษฐกิจพอเพียงคือความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.45	0.72	มาก	1
2. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้กับคนทุกวัย ทุกเพศ ทุกศาสนา	4.41	0.72	มาก	2
3. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือการมุ่งมั่นพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง	4.17	0.74	มาก	3
4. เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องเดียวกัน	3.93	1.05	มาก	4
5. การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้ของแพงหรือของฟุ่มเฟือยได้	3.70	0.74	มาก	5
6. การผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกขัดกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง	3.68	1.13	มาก	6
7. เศรษฐกิจพอเพียงคือการส่งเสริมให้ผลิตเพื่อบริโภคเองเท่านั้นแต่ไม่ส่งเสริมการผลิตเพื่อค้าขาย	3.67	1.06	มาก	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน	ระดับ	ลำดับ
	เฉลี่ย (μ)	มาตรฐาน (S.D.)	ความรู้ ความเข้าใจ	
8. ระบบเศรษฐกิจพอเพียงปฏิเสศความ ร่ำรวยมั่งคั่งและเทคโนโลยี	3.66	1.08	มาก	8
9. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของ การพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น	3.59	1.18	มาก	9
10. ระบบเศรษฐกิจพอเพียงใช้ไม่ได้สำหรับ คนในสังคมเมือง	3.51	1.33	มาก	10
รวม	3.87	0.97	มาก	

จากตารางที่ 2 ความรู้ความเข้าใจความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่านักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 10 รายการ คือ 1) เรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงคือความพอประมาณ มีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\mu = 4.45$) 2) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้กับคนทุกวัย ทุกเพศ ทุกศาสนา ($\mu = 4.41$) 3) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือการมุ่งมั่นพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ($\mu = 4.17$) 4) เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องเดียวกัน ($\mu = 3.93$) 5) การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้ของแพงหรือของฟุ่มเฟือยได้ ($\mu = 3.70$) 6) การผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกขัดกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 3.68$) 7) เศรษฐกิจพอเพียงคือการส่งเสริมให้ผลิตเพื่อบริโภคเองเท่านั้นแต่ไม่ส่งเสริมการผลิตเพื่อค้าขาย ($\mu = 3.67$) 8) ระบบเศรษฐกิจพอเพียงปฏิเสศความร่ำรวยมั่งคั่งและเทคโนโลยี ($\mu = 3.3.67$) 9) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น ($\mu = 3.59$) และ 10) ระบบเศรษฐกิจพอเพียงใช้ไม่ได้สำหรับคนในสังคมเมือง ($\mu = 3.51$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณ

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน	ระดับ	ลำดับ
	เฉลี่ย (μ)	มาตรฐาน (S.D.)	ความรู้ ความเข้าใจ	
1. ความพอประมาณเป็นเรื่องของการเลือกใช้ สิ่งของให้พอดีและพอประมาณต่อความ จำเป็นของแต่ละบุคคล	4.20	0.77	มาก	1
2. ความพอประมาณเป็นเรื่องของการยับยั้ง ชั่งใจ ไม่โลภ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.16	0.73	มาก	2
3. ความพอประมาณคือความพอควรแก่ อัตภาพ	4.13	0.87	มาก	3
4. ความพอประมาณคือการมุ่งส่งเสริมให้คน อยู่กับธรรมชาติ	3.79	1.14	มาก	4
รวม	4.07	0.87	มาก	

จากตารางที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 4 รายการ คือ 1) เรื่องของความพอประมาณเป็นเรื่องของการเลือกใช้สิ่งของให้พอดีและพอประมาณต่อความจำเป็นของแต่ละบุคคล ($\mu = 4.20$) รองลงมาคือ 2) ความพอประมาณเป็นเรื่องของการยับยั้งชั่งใจ ไม่โลภ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น ($\mu = 4.16$) 3) ความพอประมาณคือความพอควรแก่อัตภาพ ($\mu = 4.13$) และ 4) ความพอประมาณคือการมุ่งส่งเสริมให้คนอยู่กับธรรมชาติ ($\mu = 3.79$)

ตารางที่ 4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผล

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน	ระดับ	ลำดับ
	เฉลี่ย (μ)	มาตรฐาน (S.D.)	ความรู้ ความเข้าใจ	
1. ความมีเหตุผลคือการใช้เหตุใช้ผลให้อยู่บนหลักของศีลธรรม	4.24	0.69	มาก	1
2. ความมีเหตุผลคือความรู้คุณค่าของสิ่งของต่าง ๆ และการใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด	4.22	0.76	มาก	2
3. ความมีเหตุผลเป็นเรื่องของการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของสังคมและวัฒนธรรม	4.13	0.74	มาก	3
4. ความมีเหตุผลคือการพิจารณาถึงสถานะของตนประมาณการไม่คิดอยากได้ของคนอื่น	4.04	0.74	มาก	4
รวม	4.15	0.73	มาก	

จากตารางที่ 4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผลพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 4 รายการคือ 1) เรื่องความมีเหตุผลคือการใช้เหตุใช้ผลให้อยู่บนหลักของศีลธรรม ($\mu = 4.24$) 2) ความมีเหตุผลคือความรู้คุณค่าของสิ่งของต่าง ๆ และการใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ($\mu = 4.22$) 3) ความมีเหตุผลเป็นเรื่องของการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของสังคม และวัฒนธรรม ($\mu = 4.13$) 4) ความมีเหตุผลคือการพิจารณาถึงสถานะของตนประมาณการไม่คิดอยากได้ของคนอื่น ($\mu = 4.04$)

ตารางที่ 5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัว

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน	ระดับ	ลำดับ
	เฉลี่ย (μ)	มาตรฐาน (S.D.)	ความรู้ ความเข้าใจ	
1. เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตาม หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.66	มาก	1
2. การรู้รักสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันถือว่ามี ภูมิคุ้มกันในตัว	4.22	0.78	มาก	2
3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวเองคือความมั่นคงใน วัฒนธรรมไทยและเชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.22	0.78	มาก	3
4. การมีภูมิคุ้มกันในตัวคือการมีเงินออมและ ไม่ก่อหนี้	4.17	1.00	มาก	4
รวม	4.23	0.80	มาก	

จากตารางที่ 5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการมีภูมิคุ้มกันตัวที่ตีพบนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 4 รายการ คือ 1) เรื่องเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.33$) 2) การรู้รักสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันถือว่ามีภูมิคุ้มกันในตัว ($\mu = 4.22$) 3) การมีภูมิคุ้มกันในตัวเองคือความมั่นคงในวัฒนธรรมไทย และเชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\mu = 4.22$) และ 4) การมีภูมิคุ้มกันในตัวคือการมีเงินออมและไม่ก่อหนี้ ($\mu = 4.17$)

ตารางที่ 6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขความรู้

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน	ระดับ	ลำดับ
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	ความรู้	
	(μ)	(S.D.)	ความเข้าใจ	
1. เงื่อนไขความรู้คือการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าและประหยัด	4.61	0.94	มากที่สุด	1
2. เงื่อนไขความรู้เป็นการนำหลักวิชาและความรู้ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้	4.26	0.87	มาก	2
3. เงื่อนไขความรู้เป็นการนำวิชาความรู้มาช่วยในการวางแผนและทำงาน	4.21	0.83	มาก	3
4. เงื่อนไขความรู้ประกอบไปด้วยความรอบรู้ ความรอบคอบอย่างขะขันในการปฏิบัติงาน	4.20	0.88	มาก	4
รวม	4.32	0.88	มาก	

จากตารางที่ 6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านของเงื่อนไขความรู้พบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50-5.00$) 1 รายการคือ 1) เงื่อนไขความรู้คือการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าและประหยัด ($\mu = 4.61$) รองลงมาคือมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 3 รายการคือ 1) เงื่อนไขความรู้เป็นการนำหลักวิชาและความรู้ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ ($\mu = 4.26$) 2) เงื่อนไขความรู้เป็นการนำวิชาความรู้มาช่วยในการวางแผนและทำงาน ($\mu = 4.21$) และ 3) เงื่อนไขความรู้ ประกอบไปด้วยความรอบรู้ ความรอบคอบ อย่างขะขันในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.20$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไขคุณธรรม

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน	ระดับ	ลำดับ
	เฉลี่ย (μ)	มาตรฐาน (S.D.)	ความรู้ ความเข้าใจ	
1. ความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นส่วนหนึ่งของการมีเงื่อนไขคุณธรรม	4.21	0.85	มาก	1
2. เงื่อนไขคุณธรรมคือการเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติให้มีคุณธรรม	4.18	0.93	มาก	2
3. เงื่อนไขคุณธรรมจะต้องประกอบไปด้วยความอดทนและมีความเพียร	4.12	0.80	มาก	3
รวม	4.17	0.86	มาก	

จากตารางที่ 7 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านของการเงื่อนไขคุณธรรมพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 3 รายการ คือ 1) เรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นส่วนหนึ่งของการมีเงื่อนไขคุณธรรม ($\mu = 4.21$) 2) เงื่อนไขคุณธรรมคือการเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติให้มีคุณธรรม ($\mu = 4.18$) และ 3) เงื่อนไขคุณธรรมจะต้องประกอบไปด้วยความอดทนและมีความเพียร ($\mu = 4.12$)

4.1.3 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 8 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านจิตใจ

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการปฏิบัติตน	ลำดับ
1. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ทำงานด้วยความซื่อ ไม่คิดฉ้อฉลผู้อื่น	4.29	0.65	มาก	1
2. เป็นคนดีของสังคมโดยปฏิบัติตาม กฎระเบียบของสถาบันฯ	4.25	0.75	มาก	2
3. พอใจในสิ่งที่ตนมีและทำงานด้วยตนเอง	4.24	0.99	มาก	3
4. รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับ มอบหมายส่งงานครบและตามกำหนดเวลา	4.22	0.69	มาก	4
5. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนันและอบายมุข	4.18	0.89	มาก	5
6. เสียสละเพื่อส่วนรวม เสริมสร้างการทำความ ดีช่วยเหลือกิจกรรมในสถาบันตามกำลัง	4.17	0.77	มาก	6
7. เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น ไม่ลุ่มหลงกับ วัตถุและสิ่งของฟุ่มเฟือย	4.14	0.76	มาก	7
8. ให้อภัยรู้จักช่วยเหลือเพื่อนและผู้อื่นตาม โอกาส	4.13	0.85	มาก	8
9. เข้าร่วมกิจกรรมของภาควิชาฯและสถาบันฯ	4.04	0.90	มาก	9
10. ชวนเพื่อนเข้าวัดทำบุญ ถวาย สัตว์เลี้ยง	3.96	0.93	มาก	10
รวม	4.16	0.18	มาก	

จากตารางที่ 8 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านจิตใจ พบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีการปฏิบัติตนโดยภาพรวมในระดับมาก ($\mu = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก (μ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

= 3.50-4.49) คือ 1) ซื่อสัตย์ต่อตนเองทำงานด้วยความขยันไม่คิดอิจฉาริษยาผู้อื่น ($\mu = 4.29$) 2) เป็นคนดีของสังคมโดยปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันฯ ($\mu = 4.25$) 3) พอใจในสิ่งที่ตนมีและทำงานด้วยตนเอง ($\mu = 4.24$) 4) รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายส่งงานครบและตามกำหนดเวลา ($\mu = 4.22$) 5) ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนันและอบายมุข ($\mu = 4.18$) 6) เสียสละเพื่อส่วนรวม เสริมสร้างการทำความดีช่วยเหลือกิจกรรมในสถาบันฯตามกำลัง ($\mu = 4.17$) 7) เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น ไม่ลุ่มหลงกับวัตถุและสิ่งของฟุ้งเฟ้อ ($\mu = 4.14$) 8) ให้อภัยรู้จักช่วยเหลือเพื่อนและผู้อื่นตามโอกาส ($\mu = 4.13$) 9) เข้าร่วมกิจกรรมของภาควิชาฯและสถาบันฯ ($\mu = 4.04$) และ 10) ชวนเพื่อนเข้าวัดทำบุญถือศีลฟังธรรม ($\mu = 3.96$)

ตารางที่ 9 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			ลำดับ
	ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	ระดับการปฏิบัติตน	
1. อยู่ร่วมกันช่วยเหลือกันแบ่งงานกันทำ	4.25	0.82	มาก	1
2. เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักทำงานกันเป็นหมู่คณะ	4.21	0.68	มาก	2
3. ไม่สร้างภาพไม่เอาเปรียบผู้อื่น	4.20	0.83	มาก	3
4. บริจาคสิ่งของและทรัพย์สินส่วนตัวตามกำลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยและผู้ด้อยโอกาส	4.17	0.76	มาก	4
5. ช่วยเหลือเป็นหูเป็นตาให้กับสถาบันฯ	4.01	0.74	มาก	5
6. เข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	4.00	0.73	มาก	6
7. มีส่วนร่วมในการจัดค่าของภาควิชา คณะฯและสถาบันฯ	3.96	1.01	มาก	7
8. ทำตนให้เป็นประโยชน์ช่วยพัฒนาวัด โรงเรียนและสถานที่ต่างๆ	3.33	1.02	มาก	8
รวม	4.01	0.82	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับครูอาจารย์เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 9 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม พบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีการปฏิบัติตนโดยภาพรวมในระดับมาก ($\mu = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 8 รายการคือ 1) อยู่ร่วมกันช่วยเหลือกันแบ่งงานกันทำ ($\mu = 4.25$) 2) เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักทำงานกันเป็นหมู่คณะ ($\mu = 4.21$) 3) ไม่สร้างภาพไม่เอาเปรียบผู้อื่น ($\mu = 4.20$) 4) บริจาคสิ่งของและทรัพย์สินส่วนตัวตามกำลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยและผู้ด้อยโอกาส ($\mu = 4.17$) 5) ช่วยเหลือเป็นหูเป็นตาให้กับสถาบันฯและชุมชน ($\mu = 4.01$) 6) เข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ($\mu = 4.00$) 7) มีส่วนร่วมในการจัดค่ายอาสาของภาควิชา คณะฯและสถาบันฯ ($\mu = 3.96$) และ8) ก็ทำตนให้เป็นประโยชน์ ช่วยพัฒนาวัด โรงเรียน และสถานที่ต่างๆ ($\mu = 3.33$)

ตารางที่ 10 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการปฏิบัติตน	ลำดับ
1. ในการเรียนและปฏิบัติเน้นเรื่องความสะอาดและปลอดภัย	4.22	0.74	มาก	1
2. ร่วมรณรงค์การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.16	0.92	มาก	2
3. ตระหนักถึงผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ประหยัด	4.09	0.84	มาก	3
4. ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในธรรมชาติอย่างประหยัด	4.07	0.88	มาก	4
5. เลือกใช้ของที่สามารทย่อยสลายได้ง่ายโดยคำนึงถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.03	0.82	มาก	5
6. เข้าร่วมกิจกรรมปลูกป่ากับภาควิชาฯ คณะฯหรือที่ทางสถาบันจัดขึ้น	3.99	0.92	มาก	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานที่เอกสารศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 ต่อ

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนน เฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับการ ปฏิบัติตน	ลำดับ
	7. ร่วมรณรงค์การนำขยะมาใช้ให้เกิด ประโยชน์	3.96	1.03	มาก
8. การทิ้งขยะลงบนพื้นตามสถานที่ต่างๆ	3.86	1.01	มาก	8
รวม	4.04	0.89	มาก	

จากตารางที่ 10 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-
อุตสาหกรรม สจส. มีการปฏิบัติตนโดยภาพรวมในระดับมาก ($\mu = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่าการปฏิบัติตนในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 8 รายการคือ 1) ใน การเรียนและปฏิบัติเน้นเรื่อง
ความสะอาดและปลอดภัย ($\mu = 4.22$) 2) ร่วมรณรงค์การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้
เกิดประโยชน์สูงสุด ($\mu = 4.16$) 3) ตระหนักถึงผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่
ประหยัด ($\mu = 4.09$) 4) ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในธรรมชาติอย่างประหยัด ($\mu = 4.07$) 5) เลือกใช้ของที่
สามารถย่อยสลายได้ง่ายโดยคำนึงถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\mu = 4.03$) 6) เข้าร่วมกิจกรรมปลูก
ป่ากับภาควิชาฯ คณะฯ หรือที่ทางสถาบันจัดขึ้น ($\mu = 3.99$) 7) ร่วมรณรงค์การนำขยะมาใช้ให้เกิด
ประโยชน์ ($\mu = 3.96$) และ 8) การทิ้งขยะลงบนพื้นตามสถานที่ต่างๆ ($\mu = 3.86$)

ตารางที่ 11 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเทคโนโลยี

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนน เฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับการ ปฏิบัติตน	ลำดับ
	1. นำเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้ในชีวิตและ ตามความจำเป็น	4.20	0.73	มาก
2. ไม่ยึดติดกับเทคโนโลยี ปรับใช้ตามความ จำเป็น ซื้อเทคโนโลยีเฉพาะที่จำเป็น	4.16	0.71	มาก	2
3. ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้กับ ตัวเอง	4.14	1.04	มาก	3
4. นำเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมา ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.09	0.79	มาก	4
5. ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นหลักสำคัญ ในชีวิต	4.08	0.84	มาก	5
รวม	4.13	0.82	มาก	

จากตารางที่ 11 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเทคโนโลยีพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีการปฏิบัติตนโดยภาพรวมในระดับมาก ($\mu = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติตนในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 5 รายการ คือ 1) นำเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้ในชีวิต และตามความจำเป็น ($\mu = 4.20$) 2) ไม่ยึดติดกับเทคโนโลยี ปรับใช้ตามความจำเป็น และซื้อเทคโนโลยีเฉพาะที่จำเป็น ($\mu = 4.16$) 3) ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้กับตัวเอง ($\mu = 4.14$) 4) นำเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ในชีวิตประจำวัน ($\mu = 4.09$) และ 5) ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นหลักสำคัญในชีวิต ($\mu = 4.08$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

รายการ	จำนวนนักศึกษา (N=76)			
	ค่าคะแนน เฉลี่ย (μ)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับการ ปฏิบัติตน	ลำดับ
	1. มีความอ่อนน้อมถ่อมตนไปламаไหว้	4.52	0.71	มากที่สุด
2. เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติเช่นการเขียน การพูดภาษาไทยที่ถูกต้อง	4.18	0.76	มาก	2
3. ทำบุญเมื่อมีโอกาสในวันสำคัญทางศาสนา	4.04	0.89	มาก	3
4. รักษาสาธารณสมบัติ ทั้งที่เป็นโบราณ สถานและโบราณวัตถุต่างๆ	4.01	0.90	มาก	4
5. แต่งกายเหมาะสมกาลเทศะ	4.00	0.82	มาก	5
6. ร่วมกิจกรรมฟื้นฟูและอนุรักษ์คนตรีไทย คนตรีพื้นบ้าน	3.89	1.01	มาก	6
7. เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมด้านอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณีไทยเช่นการเล่นของ ไทย วิถีชีวิตแบบไทย	3.87	0.98	มาก	7
8. ทำบุญใส่บาตรในวันพระ	3.82	1.00	มาก	8
รวม	4.04	0.87	มาก	

จากตารางที่ 12 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีการปฏิบัติตนโดยรวมในระดับมาก ($\mu = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติตนในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50-5.00$) 1 รายการคือ 1) การมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ไปlamaไหว้ ($\mu = 4.52$) รองลงมาคือมีการปฏิบัติตนในระดับมาก ($\mu = 3.50-4.49$) 7 รายการคือ 1) เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติเช่นการเขียน การพูดภาษาไทยที่ถูกต้อง ($\mu = 4.18$) 2) ทำบุญเมื่อมีโอกาสในวันสำคัญทางศาสนา ($\mu = 4.04$) 3) รักษาสาธารณสมบัติ ทั้งที่เป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุต่างๆ ($\mu = 4.01$) 4) แต่งกายเหมาะสมกาลเทศะ ($\mu = 4.00$) 5) ร่วมกิจกรรมฟื้นฟูและอนุรักษ์คนตรีไทย คนตรีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นบ้าน ($\mu = 3.89$) 6) เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมด้านอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยเช่นการเล่นของไทยวิถีชีวิตแบบไทย ($\mu = 3.87$) และ 7) ทำบุญใส่บาตรในวันพระ ($\mu = 3.82$)

4.1.4 ความคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวปัญหาและอุปสรรคนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

จากการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นักศึกษามีความคิดเห็นว่าปัญหาส่วนใหญ่คนไม่เข้าใจถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่ามีหรือนำมาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไรและ ควรจัดให้มีการอบรมและเผยแพร่ให้มากกว่านี้ (1 ราย) และอีกปัญหาหนึ่งก็คือนักศึกษาคิดว่าทำได้ในเฉพาะกลุ่มคนส่วนน้อยในสังคมและไม่สามารถประยุกต์ใช้กับคนในหมู่มากได้ (1 ราย)

4.2 วิจารณ์ผล

จากการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง มีอายุระหว่าง 19-22 ปี นับถือศาสนาพุทธ และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางและภาคใต้ บิดามารดาส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ย/เดือนน้อยกว่า 10,000 บาท นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์และสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และมีเกรดเฉลี่ยอยู่ที่ 3.01-3.50 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 5,000-10,000 บาท ส่วนหนึ่งเคยได้รับทุนขาดแคลนทุนทรัพย์และกู้เงินจากกองทุนเพื่อการศึกษาและเลือกพักอาศัยอยู่ห้องเช่าเป็นส่วนใหญ่

จากผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในด้านต่างๆ ดังนี้คือ

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.50 - 4.49$) คือเศรษฐกิจพอเพียงคือความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ พิษณุ เพชรพัชรกุลและคณะ (2550 : 3) ที่กล่าวไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. มีความพอประมาณ การจะทำสิ่งใดก็ตามจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความพอดี ไม่น้อยเกินไป และไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. มีเหตุผล การตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะดำเนินชีวิตประจำวัน ประกอบธุรกิจการทำงานต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

3. มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เมื่อเราตัดสินใจทำสิ่งใดก็ตามจะต้องคิดให้รอบคอบ เตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆที่จะเกิดขึ้น

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu=3.50-4.49$) คือความพอประมาณ เป็นเรื่องของการเลือกใช้สิ่งของให้พอดีและพอประมาณต่อความจำเป็นของแต่ละบุคคลซึ่งสอดคล้องกับ ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550) ที่กล่าวไว้ว่า พอประมาณคือการทำอะไรที่พอเหมาะพอควร สมดุลกับอัตรภาพ ศักยภาพของตน และสถานะแวดล้อม พอประมาณสามารถพิจารณาได้จาก 2 ปัจจัย คือปัจจัยภายใน พอเหมาะกับความชอบ ศักยภาพและความสามารถของแต่ละคนหรือไม่ และปัจจัยภายนอกคือพอประมารกับภูมิสังคม สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ในแต่ละขณะหรือไม่ ในหลักปรัศธรรม 7 สอนไว้ว่าจะสร้างความพอดีให้เกิดขึ้นได้จะต้องรู้เหตุ รู้ผล รู้คน รู้ประมาณ รู้กาล รู้ชุมชน รู้บุคคล ความพอประมาณจึงครอบคลุมความพอเหมาะพอควรกับทุกๆเรื่อง

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก($\mu =3.50-4.49$) คือเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับ ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550) ที่กล่าวไว้ว่า การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เราต้องรู้จักการป้องกันไว้ดีกว่าแก้ การพัฒนาทุกระดับ ต้องมีการสร้างภูมิคุ้มกันไว้ด้วย ยกตัวอย่างเช่น การมีระบบเงินออม การรักษาสุขภาพร่างกายตนเองให้ดี การมีระบบสวัสดิการที่ดีในตลาดแรงงาน ในระบบเศรษฐกิจที่มีอัตราดอกเบี้ยและค่าเงินบาทที่สมดุลกัน ก็ล้วนแต่เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันตัวที่ดีเป็นต้น

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไข ความรู้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu =3.50-4.49$) คือเงื่อนไขความรู้คือการใช้สิ่งของคุ้มค่าและประหยัดซึ่งสอดคล้องกับ ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550) ที่กล่าวไว้ว่าเงื่อนไขความรู้คือความรอบรู้ ความรอบคอบและระมัดระวัง ในการนำเอาหลักวิชาการมาใช้ต้องรู้จักจริงรอบรู้ ไม่เอามาทดลองใช้อย่างงูๆปลาๆ เพราะมีโอกาสพลาดสูง ถ้ารู้จักแต่ไม่รอบคอบ ก็ไม่ได้อีก หลายครั้งที่เกิดปัญหาไม่พอเพียง มาจากความไม่รอบคอบ ยกตัวอย่างเช่นเรื่อง OTOP การวางแผนการ

ผลิต ถ้าไม่รอบคอบตั้งแต่ต้นทางคือเรื่องวัตถุดิบ จนกระทั่งถึงปลายทางคือการทำตลาด และจัดส่งสินค้า มีโอกาสที่จะนำไปสู่ความไม่พอใจได้อย่างมาก

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเงื่อนไข คุณธรรมนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu=3.50-4.49$) คือความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นส่วนหนึ่งของการมีเงื่อนไขคุณธรรมซึ่งสอดคล้องกับ พินิจ เพชรพัชรกุลและคณะ(2550 : 4) ที่กล่าวไว้ว่าการมีคุณธรรม จะต้องมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความ ซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน มีความเพียร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1. สรุป

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2. เพื่อศึกษาการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 3. เพื่อศึกษานโยบายและอุปสรรคการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 76 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปผล ดังนี้

5.1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่านักศึกษาที่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.89) เพศชาย (ร้อยละ 40.78) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 19-22 ปี (ร้อยละ 76.31) นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม (ร้อยละ 90.78, 5.57 และ 1.31 ตามลำดับ) เป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร (ร้อยละ 55.26) รองลงมาคือสาขาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช (ร้อยละ 23.68) และสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ (ร้อยละ 21.05) เป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2- (ร้อยละ 50, 50) ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง (ร้อยละ 27.63) รองลงมาคือภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก (ร้อยละ 25.0, 19.73, 9.25, 9.25 และ 7.89 ตามลำดับ) บิดาและมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม รับราชการ ธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย และรับจ้าง (ร้อยละ 52.63, 13.15, 9.21, 8.55, 7.23 ตามลำดับ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ50) เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาอยู่ที่ 3.01-3.50 (ร้อยละ36.84) มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน5,000-10,000 บาท (ร้อยละ40.78) รองลงมาคือต่ำกว่า 5,000 และ 10,001-15,000 (ร้อยละ36.84,5.61) ส่วนหนึ่งกู้เงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา (ร้อยละ63.15) และเคยได้รับทุนการศึกษาแบ่งเป็นทุนเรียนดี (ร้อยละ 14.47) ทุนขาดแคลนทุนทรัพย์ (ร้อยละ18.42) ทุนงบประมาณ (ร้อยละ9.21) และทุนยกเว้นค่าหน่วยกิต (ร้อยละ1.31) ลักษณะที่พักอาศัยของนักศึกษาส่วนใหญ่พักอยู่ห้องเช่า (ร้อยละ52.63) รองลงมาคือหอพักสถาบัน บ้านเช่า บ้านของตัวเอง บ้านญาติ และบ้านเพื่อน (ร้อยละ21.05,13.15,6.57,2.63 และ1.31ตามลำดับ)

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก ($\mu = 3.50 - 4.49$) คือเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงคือความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\mu = 4.45$) รองลงมาคือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้กับคนทุกวัย ทุกเพศ ทุกศาสนา ($\mu = 4.41$) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือการมุ่งมั่นพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ($\mu = 4.17$) เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องเดียวกัน ($\mu = 3.93$) การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้องค์ของแพงหรือของฟุ่มเฟือยได้ ($\mu = 3.70$) การผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกขัดกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 3.68$) เศรษฐกิจพอเพียงคือการส่งเสริมให้ผลิตเพื่อบริโภคเองเท่านั้นแต่ไม่ส่งเสริมการผลิตเพื่อค้าขาย ($\mu = 3.67$) ระบบเศรษฐกิจพอเพียงปฏิเสธความร่ำรวยมั่งคั่งและเทคโนโลยี ($\mu = 3.66$) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น ($\mu = 3.59$) และระบบเศรษฐกิจพอเพียงใช้ไม่ได้สำหรับคนในสังคมเมือง ($\mu = 3.51$)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณ พบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50 - 4.49$) คือเรื่องของความพอประมาณเป็นเรื่องของการเลือกใช้สิ่งของให้พอดีและพอประมาณต่อความจำเป็นของแต่ละบุคคล ($\mu = 4.20$) รองลงมาคือความพอประมาณเป็นเรื่องของการยับยั้งชั่งใจ ไม่โลภ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น ($\mu = 4.16$) ความพอประมาณคือความพอควรแก่อัตภาพ ($\mu = 4.13$) และความพอประมาณคือการมุ่งส่งเสริมให้คนอยู่กับธรรมชาติ ($\mu = 3.79$)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผล พบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50 - 4.49$) คือเรื่องความมีเหตุคือการใช้เหตุใช้ผล ให้อยู่บนหลักของศีลธรรม ($\mu = 4.24$) ความมีเหตุผลคือการรู้คุณค่าของสิ่งของต่าง ๆ และการใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ($\mu = 4.22$) ความมีเหตุผลเป็นเรื่องของการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมและวัฒนธรรม ($\mu = 4.13$) ความมีเหตุผลคือการพิจารณาถึงสถานะของตนประมาณการไม่คิดอยากได้ของคนอื่น ($\mu = 4.04$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการมีภูมิคุ้มกันตัว ที่ตีพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50 - 4.49$) คือเรื่องเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง ($\mu = 4.33$) รองลงมาคือการรู้จักสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันถือว่าภูมิคุ้มกันในตัว ($\mu = 4.22$) การมีภูมิคุ้มกันในตัวเองคือความมั่นคงในวัฒนธรรมไทยและเชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\mu = 4.22$) และการมีภูมิคุ้มกันในตัวคือการมีเงินออมและไม่ก่อหนี้ ($\mu = 4.17$)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านของเงื่อนไข ความรู้พบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50 - 5.00$) คือเงื่อนไขความรู้ คือการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าและประหยัด ($\mu = 4.61$) รองลงมาคือระดับความรู้ความเข้าใจมาก ($\mu = 4.350 - 4.49$) คือ เงื่อนไขความรู้ เป็นการนำหลักวิชาและความรู้ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ ($\mu = 4.26$) เงื่อนไขความรู้เป็นการนำวิชาความรู้มาช่วยในการวางแผนและทำงาน ($\mu = 4.21$) และเงื่อนไขความรู้ ประกอบไปด้วย ความรอบรู้ ความรอบคอบ อย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.20$)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านของการเงื่อนไข คุณธรรมพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\mu = 3.50 - 4.49$)คือเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นส่วนหนึ่งของการมีเงื่อนไขคุณธรรม ($\mu = 4.21$) รองลงมาคือเงื่อนไขคุณธรรมคือการเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติให้มีคุณธรรม($\mu = 4.18$)และเงื่อนไขคุณธรรมจะต้องประกอบไปด้วยความอดทนและมีความเพียร($\mu = 4.12$)

การปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก ($\mu = 3.50 - 4.49$) คือซื่อสัตย์ต่อตนเองทำงานด้วยความขยัน ไม่คิดอิจฉาริษยา ($\mu = 4.29$) รองลงมาคือเป็นคนดีของสังคมโดยปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันฯ ($\mu = 4.25$) อยู่ร่วมกันช่วยเหลืองานกันทำ ($\mu = 4.25$) ในการเรียนและปฏิบัติเน้นเรื่องความสะอาดและปลอดภัย ($\mu = 4.22$)และนำเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน($\mu = 4.20$)

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควรทำในลักษณะที่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
2. มหาวิทยาลัยหรือสถาบันฯทางการศึกษาควรสอดแทรกเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรสร้างเครื่องมือที่มีเนื้อหากระทัดรัดและครอบคลุมเนื้อหา
2. การเก็บข้อมูลผู้วิจัยควรมีการตรวจสอบให้ละเอียดว่าผู้ให้ข้อมูลตอบครบถ้วนหรือไม่เพื่อเป็นประโยชน์ด้านความครบถ้วนและเที่ยงตรงของข้อมูล
3. ควรมีการทำวิจัยกับนักศึกษาภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อให้ได้ข้อมูลและเห็นผลในภาพรวม รวมทั้งควรศึกษากับประชาชนทั่วไปด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กล้าหาญ สุขไสว. 2547. ความรู้และเจตคติต่อระบบคุณภาพ ISO 9000ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 144 น. อ้างถึงเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และอนเนก กริแสง.2522. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ดันอ้อการพิมพ์. 145 น.
- เกษม วัฒนชัย. 2548. เรียนรู้จากกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด. 41 น.
- ขนิษฐา วิเศษสาร. 2544. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 313 น.
- คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2547. ระเบียบปฏิบัติคตินของนักศึกษา. แหล่งที่มา : <http://www.ph.mahidol.ac.th>, 10 มกราคม 2551.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. “เศรษฐกิจพอเพียง”. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. แหล่งที่มา : <http://www.sufficiencyeconomy.org.>, 10 มกราคม 2551.
- จำนง พรายเข้มแข. 2531. เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับการสอนซ่อมเสริม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 137 น.
- ธวัชชัย พีชผล. 2549. รักในหลวงต้องทำ...เพื่อในหลวง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ READ SHARE. 232 น.
- นฤพัทธ์ แก่นใจเด็ดและคณะ. 2550. นักศึกษากับการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : ปริญญาโทวิทยาศาสตรบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 76 น.
- นิรนาม. มปป. “ความเข้าใจ”. สารานุกรมเสรี. แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org>, 5 ธันวาคม 2550.
- _____. มปป. “ความเป็นมาของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. ตามรอยพ่อหลวงของไทยร่วมใช้ชีวิตอย่างพอเพียง. แหล่งที่มา : <http://arc.pt.tsu.ac.th>, 10 พฤศจิกายน 2550.
- _____. มปป. “นักศึกษา”. แหล่งที่มา : <http://guru.sanook.com>, 24 ธันวาคม 2550.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____ . มปป. “เศรษฐกิจพอเพียง”. การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki> , 10 พฤศจิกายน 2550.
- _____ . มปป. “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. หลักแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. แหล่งที่มา : <http://sufficiencyeconomy.panyathai.or.th>, 10 พฤศจิกายน 2550.
- _____ . มปป. “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. แหล่งที่มา : <http://www.sufficiencyeconomy.org.>, 10 พฤศจิกายน 2550
- _____ . มปป. “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. เศรษฐกิจพอเพียงกับการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ. แหล่งที่มา : <http://arc.pt.tsu.ac.th>, 10 พฤศจิกายน 2550
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. ทัศนคติ การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 168 น.
- ประคอง วรรณสุด .2542. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.360 น.
- ปริยานุช พิบูลสรารุช .2549. “โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง”. แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่างๆ. แหล่งที่มา : <http://www.sufficiencyeconomy.org>, 11 พฤศจิกายน 2550.
- ปิยนุตร หล่อไกลเลิศ. 2547. เกษตรกรรมทางเลือก. กรุงเทพฯ : บริษัททองพูลการพิมพ์จำกัด. 128 น.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2550. หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพฯ : เอ็ดส์ ออฟ เคอร์มส์. 63 น.
- พินัญ เพชรพัชรกุลและคณะ. 2550. สื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสมบูรณ์แบบ ป.4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช. 117 น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : บริษัทนานมีบุ๊ค-พับลิเคชั่น. 259 น.
- รัชนี พุคยากรณ์. 2549. ประกาศมหาวิทยาลัยศรีปทุม เรื่องขอความร่วมมือในการปฏิบัติตนของนักศึกษา. แหล่งที่มา : <http://www.spu.ac.th>, 10 มกราคม 2551.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

ไพศาล หวังพานิช. 2526. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 204 น.

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. 2524. พฤติกรรมของมนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 321 น.

สาวิตรี ศรีสุนทร. 2549. การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำรงชีวิตของชาวบ้าน หมู่บ้านโป่งบุญเจริญ ตำบลวังพิศกุล อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีพุทธศักราช 2549. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 68 น.

สุเมธ ดันดีเวชกุล. 2547. “เศรษฐกิจพอเพียง”. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. แหล่งที่มา :

<http://www.sufficiencyeconmy.org>, 10 มกราคม 2551

อุทัย หิรัญโต. 2526. สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มนุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : ห.จ.ก.ทิพย์อักษร. 276 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม
2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ถูกต้องและเป็นประโยชน์
อย่างยิ่งต่อการวิจัย
3. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวิจัยนี้เท่านั้น วิเคราะห์-
และประมวลผลในภาพรวมจะ ไม่มีผลต่อตัวท่านแต่ประการใด
4. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 4 ตอนคือ
  - ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - ตอนที่ 3 วิธีการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นายภูวนาด หนูนาค

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เห็นว่าตรงกับความจริงหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ศาสนา

( ) พุทธ

( ) คริสต์

( ) อิสลาม

( ) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

4. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา

( ) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร

( ) ชั้นปีที่ 1

( ) ชั้นปีที่ 2

( ) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช

( ) ชั้นปีที่ 1

( ) ชั้นปีที่ 2

( ) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์

( ) ชั้นปีที่ 1

( ) ชั้นปีที่ 2

5. ภูมิภาคเนาเดิม

( ) ภาคเหนือ

( ) ภาคตะวันตก

( ) ภาคกลาง

( ) ภาคตะวันออก

( ) ภาคใต้

( ) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

6. อาชีพของบิดา

( ) เกษตรกร

( ) ค้าขาย

( ) ธุรกิจส่วนตัว

( ) รับราชการ

( ) รัฐวิสาหกิจ

( ) รับจ้าง

( ) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. อาชีพของมารดา

- ( ) เกษตรกร ( ) ค้าขาย
 ( ) ธุรกิจส่วนตัว ( ) รับราชการ
 ( ) รัฐวิสาหกิจ ( ) รับจ้าง
 ( ) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

8. เกรดเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา.....

9. รายได้เฉลี่ยของครอบครัว/เดือน.....บาท

10. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักศึกษา/เดือน.....บาท

11. ท่านกู้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่

- ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่

12. ประเภทของทุนที่นักศึกษาเคยได้รับ

- ( ) ทุนเรียนดี
 ( ) ทุนงบประมาณ
 ( ) ทุนขาดแคลนทุนทรัพย์
 ( ) ทุนยกเว้นค่าหน่วยกิต
 ( ) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

13. ลักษณะที่พักอาศัยของท่าน

- ( ) บ้านเช่า ( ) พักอยู่บ้านญาติ
 ( ) ห้องเช่า ( ) บ้านเพื่อน
 ( ) บ้านของตัวเอง ( ) หอพักสถาบัน
 ( ) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อความที่ปรากฏข้างล่างนี้แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องหลังข้อความที่ตรงกับระดับความรู้ความเข้าใจของท่าน โดยมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจมาก
- 3 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด/ไม่มีความรู้ความเข้าใจเลย

รายการ	ระดับความรู้ความเข้าใจ				
	5	4	3	2	1
ความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
1. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้กับคนทุกวัย ทุกเพศ ทุกศาสนา					
2. เศรษฐกิจพอเพียงคือความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี					
3. ระบบเศรษฐกิจพอเพียงปฏิเสธความร่ำรวยมั่งคั่งและเทคโนโลยี					
4. เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องเดียวกัน					
5. การผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกขัดกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง					
6. เศรษฐกิจพอเพียงคือการส่งเสริมให้ผลิตเพื่อบริโภคเองเท่านั้นแต่ไม่ส่งเสริมการผลิตเพื่อค้าขาย					
7. ระบบเศรษฐกิจพอเพียงใช้ไม่ได้สำหรับคนในสังคมเมือง					
8. การใช้ชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้ของแพงหรือของฟุ่มเฟือยได้					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความรู้ความเข้าใจ				
	5	4	3	2	1
9. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือการมุ่งพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง					
10. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น					
ความพอประมาณ					
1. ความพอประมาณเป็นเรื่องของการเลือกใช้สิ่งของให้พอดีและพอเหมาะต่อความจำเป็นของแต่ละบุคคล					
2. ความพอประมาณคือความพอควรแก่ศักยภาพ					
3. ความพอประมาณเป็นเรื่องของการรู้จักยับยั้งชั่งใจไม่โลภ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น					
4. ความพอประมาณคือการมุ่งส่งเสริมให้คนอยู่กับธรรมชาติ					
ความมีเหตุผล					
1. ความมีเหตุผลคือการรู้คุณค่าของสิ่งของต่างๆ และใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด					
2. ความมีเหตุผลเป็นเรื่องของการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมและวัฒนธรรม					
3. ความมีเหตุผลคือการพิจารณาถึงสถานะของตนเอง ประเมินการไม่คิดอยากได้ของคนอื่น					
4. ความมีเหตุผลคือการใช้เหตุใช้ผลให้อยู่บนหลักของศีลธรรม					
การมีภูมิคุ้มกันในตัว					
1. การมีภูมิคุ้มกันในตัวคือการมีเงินออมและไม่ก่อหนี้					
2. เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง					
3. การรู้จักสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันถือว่าภูมิคุ้มกันในตัว					
4. การมีภูมิคุ้มกันในตัวคือความมั่นคงในวัฒนธรรมไทยและเชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น					

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความรู้ความเข้าใจ				
	5	4	3	2	1
เงื่อนไขความรู้					
1. เงื่อนไขความรู้เป็นการนำหลักวิชาและความรู้ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้					
2. เงื่อนไขความรู้เป็นการนำวิชาความรู้มาช่วยในการวางแผนและทำงาน					
3. เงื่อนไขความรู้ประกอบไปด้วยความรู้ ความรอบคอบอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน					
4. เงื่อนไขความรู้คือการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าและประหยัด					
เงื่อนไขคุณธรรม					
1. เงื่อนไขคุณธรรมคือการเสริมสร้างจิตใจของทุกคนในชาติให้มีคุณธรรม					
2. ความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นส่วนหนึ่งของการมีเงื่อนไขคุณธรรม					
3. เงื่อนไขคุณธรรมจะต้องประกอบไปด้วยความอดทนและมีความเพียร					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 วิธีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับการปฏิบัติตนของท่านมากที่สุด โดยมีความหมายดังนี้

ระดับการปฏิบัติตน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติตนแทบทุกครั้ง

ระดับการปฏิบัติตน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติตนบ่อยครั้ง

ระดับการปฏิบัติตน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติตนเป็นบางครั้ง

ระดับการปฏิบัติตน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติตนน้อยครั้ง

ระดับการปฏิบัติตน 1 หมายถึง ไม่ได้ปฏิบัติเลย

รายการ	ระดับการปฏิบัติตน				
	5	4	3	2	1
การประยุกต์ใช้ในด้านจิตใจ					
1. พอใจในสิ่งที่ตนมีและทำงานด้วยตนเอง					
2. รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งงานครบและตามกำหนดเวลา					
3. ให้อภัยรู้จักช่วยเหลือเพื่อนและผู้อื่นตามโอกาส					
4. เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น ไม่หลุมหลงกับวัตถุและ สิ่งของฟุ่มเฟือย					
5. เป็นคนดีของสังคมโดยปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สถาบันฯ					
6. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ทำงานด้วยความขยันไม่คิดอิงฉ้อ ริษยาผู้อื่น					
7. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนันและอบายมุข					
8. ชวนเพื่อนเข้าวัดทำบุญ ถือศีล ฟังธรรม					
9. เข้าร่วมกิจกรรมของภาควิชาฯและสถาบันฯ					
10. เสียสละเพื่อส่วนรวม เสริมสร้างการทำความคิด ช่วยเหลือกิจกรรมในสถาบันตามกำลัง			1		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับการปฏิบัติตน				
	5	4	3	2	1
การประยุกต์ใช้ในด้านสังคม					
1. อยู่ร่วมกันช่วยเหลือกัน (แบ่งงานกันทำเท่าๆกัน)					
2. เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักทำงานกันเป็นหมู่คณะ					
3. ไม่สร้างภาพไม่เอาเปรียบผู้อื่น					
4. บริจาคสิ่งของและทรัพย์สินส่วนตัวตามกำลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยและผู้ด้อยโอกาส					
5. เข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์					
6. ช่วยเหลือเป็นหูเป็นตาให้กับสถาบันฯและชุมชน					
7. ทำตนให้เป็นประโยชน์ ช่วยพัฒนาวัด โรงเรียน และสถานที่ต่างๆ					
8. มีส่วนร่วมในการจัดค่ายอาสาของภาควิชาฯคณะฯและสถาบันฯ					
การประยุกต์ใช้ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
1. เลือกใช้ของที่สามารดย่อยสลายได้ง่าย โดยคำนึงถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
2. ใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการเรียนอย่างประหยัด					
3. ในการเรียนและปฏิบัติเน้นเรื่องความสะอาดและปลอดภัย					
4. การทิ้งขยะลงบนพื้นและตามสถานที่ต่างๆ					
5. ร่วมรณรงค์การนำขยะมาใช้ให้เกิดประโยชน์					
6. ร่วมรณรงค์การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
7. เข้าร่วมกิจกรรมปลูกป่ากับภาควิชาฯคณะฯหรือที่ทางสถาบันฯจัดขึ้น					
8. ตระหนักถึงผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ประหยัด					

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับการปฏิบัติตน				
	5	4	3	2	1
การประยุกต์ใช้ในด้านเทคโนโลยี					
1. ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆมาประยุกต์ใช้กับตัวเอง					
2. นำเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้ในชีวิตและตามความจำเป็น					
3. ไม่ยึดติดกับเทคโนโลยี ปรับใช้ตามความจำเป็น ชื่อเทคโนโลยีเฉพาะที่จำเป็น					
4. ใช้เทคโนโลยีในด้านการศึกษาเป็นหลักสำคัญในชีวิต					
5. นำเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ในชีวิตประจำวัน					
การประยุกต์ใช้ในด้านวัฒนธรรม					
1. ร่วมกิจกรรมฟื้นฟูและอนุรักษ์ดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้าน					
2. รักษาจารณะสมบัติทั้งที่เป็น โบราณสถานและโบราณวัตถุต่างๆ					
3. เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมด้านอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยเช่นการละเล่นของไทย วิถีชีวิตแบบไทย					
4. ทำบุญเมื่อมีโอกาสในวันสำคัญทางศาสนา					
5. ทำบุญใส่บาตรในวันพระ					
6. แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ					
7. เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติเช่นการเขียน การพูดภาษาไทยที่ถูกต้อง					
8. มีความอ่อนน้อมถ่อมตนไปกลามาไหว้					

•

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคการนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างสูง
 นายภูวนาด หนูนาค
 ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้